

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda; id equidem probamus libentér (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” czím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytösdékben.

Olvasóinkhoz!

Másfél esztendő óta küzdünk azokért a nemes, nagy eszmékért, a melyeket a *Fejérmegyei Napló* 9 esztendővel ezelőtt alapelveinek választott.

Küzdöttünk a keresztény Magyarorszáért, annak eszméért, annak jogaiért. Tápláltuk és tápláljuk szerény erőink szerint azt a Veszta-tűzet, a melynek kialudni nem szabad addig, míg a magyar haza iránt igaz szeretet és lángoló lelkesedés dobogtatja a sziveket.

A mindenható Isten csak a megmondhatója, hogy mennyi áldozatot hoztunk meggyőződésünknek, az igazságért rajongó hitünknek ezen másfél esztendő leforgása alatt. A reggeli virradat munkánál talált s a késő éjjel tétette le velünk a tollat. Küzdöttünk a rosszakarat, a hazugság, a gyanúsítás ezernyi apró és hatalmas ellenségei ellen. Küzdöttünk akkor is, a mikor tudtuk, hogy a honnan támogatást, istápolást kellene várunk, gyanakvással és szeretetlenséggel kell találkozunk. És mégis volt erőnk, mégis volt bátorságunk szembeállani, mert édes és dicső volt a tudat, hogy oly eszmék szolgálatában állunk, a melyek nem a mieink, hanem a várral áztatott és dicsőségtől ragyogó mult talábjából sarjaztak elő.

Hogyan tettünk eleget magunkra vállalt kötelességeinknek, nem mi vagyunk hivatva eldönteni, mi volt a munka, a fáradalom, Istené legyen a dicsőség.

Jól esik tudnunk, hogy olvasóközönségünk meleg érdeklődését, igaz rokonszenvét sikerült meghódítanunk s azok, a kik talán más álláspontból indulnak is ki, kénytelenek elismerni, hogy nem hitvány anyagi érdekekért, nem hiúságért, nem pénzért, hanem meggyőződésből szolgáljuk az igazságot.

Érezzük és tudjuk azt is, hogy egy keresztény, bátor és szókimondó, senkitől — csupán csak az igazságtól függő sajtó organumra szükség volt eddig és szükség lesz ezután is Fejérmegyében.

Örömmel és igazi, őszinte lelkesedéssel állunk ezután is ennek a fáradságos és dicsőséges munkának a napszámosaivá.

Viszonzásul nem dicséretet, nem elismerést, csupán annyit kérünk, hogy az a közönség, mely a multban kitarított mellettünk, ne vonja meg lelkes támogatását tőlünk a jövőben sem. Mi nem magunkért, hanem eszmékért küzdünk, a melyek közösek és drágák mindannyiunknak. És ha eszméink ezernyi ellenségei mindent elkövetnek a maguk érdekeinek terjesztésére, ne legyünk mi se röstök, hanem toborozzuk hiveinket a mi táborunkba.

Hiszen oly sokan vagyunk, a kik közös eszmékért lelkesedünk, de a széttagoltság miatt nem bírunk elveinknek oly hatályt biztosítani, a mennyit pedig a becsületbeli kötelesség is megkövetelhetne tőlünk.

Kérjük olvasóinkat, lapunk buzgó pártfogóit, hogy ne csupán az anyagi, de a szellemi támogatást se vonják meg tőlünk. Az intelligenciának egy tekintélyes részét vallhatjuk a magunkénak, a kiknek a segélyével bizvást remélhetjük, hogy kellő igyekezettel és jó akarattal különösen a hirszolgálat tekintetében a legelőkelőbb színvonalra emelhetjük lapunkat. Kövessük ebben a dicsőséges példával előttünk járó német katolikusokat, a kik mindannyian a saját belső ügyüknek tekintik a sajtó ügyét.

Bizalommal kérjük tehát újolag olvasóink pártfogását és lapunk terjesztését.

A „Fejérmegyei Napló” előfizetési ára:

félévre 6 kor.
 negyedévre 3 kor.
 egy hónapra 1 kor.

a „Fejérmegyei Napló”
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Egy naturalista.

— Mondja, hogy nem vagyok lithon.
 Hasztalan. Már előttem állott a rettenetes ember. Ugy megállt, mint egy durván faragott fababa, melynek fejére szép fényes orrot csavartak föl — rézből. Heves mozdulatokkal kísért beszédéből mindjárt kiértett a somogyi ember.
 — Néhány szavam volna önhöz uram, a dolog igen egyszerű; én ugyanis egy regényt írtam és most nem tudom, hova, kihez forduljak vele. Megjegyzem, hogy ez nem a közönséges sablon . . .
 — Épen beszédre nyílt az szám, mikor látogatóm festői ráncokban bővelkedő malaclopójának legsötétebb háttéréből iratcsomót vonzott elő. Volt vagy akkora kalibere, mint a búrok becsületes long Tom-jának. Odavágta az asztalomra, ahol a ruganyos árkusok hamar elterpeszkedtek, miközben szép sárgásbarna pöttökkel tarkított fölületükről gyanús bagó-illat settenkedett az orrom alá. — Ön valószínűleg az én bölcsészeti felfogásom felől akar kérdezősködni (vált eszemben!) és én mást nem mondhatok, mint: az igazság és ismét az igazság! Nem szeretem a glacié-keztűt az írásnál. Nézze az enyémeiket! — Ezzel két iromba, durva tenyeret húzott elő a bőséges lebernyeg alól; a jobb kezének egyik ujján egy peccsúlytűt szerénykedett. Ennek hiányzott ugyan a köve, de a helyén: kilátászó bőr olyan volt mint a korall.
 — Na ja! neveléses! Az élet olyan, mint a lánchid: szerelem, költészet, ideálok mind az emeleten vannak. Nem szeretem az emeletet.

Mindig csak szépen földszint maradni, innét a csalogány perspektívájából egészen más színben látjuk ezeket a bűbájos dolgokat. A mai regénynek a formája se jó; egyik majmolja a másikat, de egyik sem érti a lényegét. Olyan ez a dolog, hogy a gyöngyökből kedveért egyszerűbb kifejezéssel is éljek, mint mikor a majom tükörbe néz . . . — Mialatt ezeket elhadarta, elkaparintotta a piros ceruzámat és csupa szórakozottságból egyik vázlatkönyvecskémnek a peluche-tábláját iparkodott vele kifúrni. Nehéz aggodalommal figyelve ezt az örült kezdetet, a mely bizonyára egy csekélyke kölcsön-segítségben fog kulminálni. Ő kegyetlensége azonban erre sem adott időt, mert így folytatta: — Itt hagyom az egész kezdetet; olvassa el csak egyszer, csak egyetlen egyszer. Ma kedd van, csütörtökön megint itt leszek! — Mielőtt még annyira magamhoz tértem volna, hogy erről a bizalomról a legnagyobb köszönettel lemondjak, a naturalista már eltűnt. A ház kapuja fájdalommal sziszzenéssel zárult be utánna és én magam maradtam a kézírattal. A cím és a föltűnt jellege arra csábítottak, hogy az első pár lapot elolvassam. Van szerencsém az irodalom barátait ez olvasásra meghívni:

Az összecsirizelték.

Naturalisztikus regény

Mottó: Az emberek vad bestiak, a kiket csak a fejbáztól való félelem tart vissza attól, hogy egymást felkoncolják.

Fércz Frigyes egy foltzó-szabónak a fia volt, a ki azt hitte, hogy általános emberi kötelességének eleget tett azáltal, hogy hat élő gyermek apjának vallotta magát. (El kellene zárni az ilyen

könnyelmű kamaszokat, mint azt a vétkes bukások esetében teszik; vajjon nem olyan nemes és szent kötelességet vállalnak-e ezzel magukra, a melyről már előre tudják, hogy meghaladja a képességeiket?) Az apa, a hogy elvadult filantropok az általános elszaporodás ez okát nevezni szokták, már annyira nyögte könnyelműségének nehéz következményeit, hogy kénytelen volt az egyik gyermekét egy ugynevezett jósvívi rokona nyakába varrni (a varráshoz kitűnően értett!), a ki aztán gimnáziumba íratta a gyereket. Addig-addig folytatták a tandíjmentességet és koldulgatták az ingyen ebédet, míg végre Frigyes orvosdoktori oklevelet kaptak magának. Most már könnyű volt egy nagy kórházba bejutnia, a hol nagy lelkiyugalommal nézegette a híres orvosok baklövéseit. A mi a külsőjé illeti, tökéletes szabólegény formát örökölt az apjától; a hiányos táplálkozás csak kiegészítette a karikatúráját; arca nem volt egyéb elmaradt ebédek és vacsorák statisztikai kimutatásánál; az ádámcsutkája meg úgy kirugaszkodott, mintha egy rajzoló háromszög akadt volna a torkán. A haja meglehetősen megritkult a fejbúbján, sőt már részben előállt az emberi-nem privilégiuma, a hold. (Íme ez is egyik gonosz tréfája a természetnek. Minek nekünk a haj? Hogy a kobakunkat védelmezze? Miért van az a fránya koponya védelemre szorva; és ha már így is van, miért hullik ki ez a védőszer idő előtt, éppen akkor, mikor legnagyobb szükség lenne rá?) Egyszóval szánalmas külseje volt dr. Fércnek; az ember igazán gondolkodóba esett, vajjon hol rejlik ebben az árny-alakban az a titokzatos kombinációjú élet-készülék (két tüdőszárny, négy szívkamra, mily hülyeség!); de hol van az ember, akin legalább egyszer meg ne pihent volna egy nő szempár? A mi esetünkben

Mai lapunk 6 oldal.

Ünnepély a zárdában.

Az élet nagy tolongásában ki szokott törődni egy ünnepélyivel, a melyet hóféhér ruhájú, hóféhér lelkű leánykák játszanak el a zárdában. A mikor: hűsugás vásárjában, a létért való vad küzdelemben egymást ráncigálják, egymást tiporják az emberek, a hol rágalom, gúny, szitok, gyilkol mind fegyver a harcban: ki törődik azzal, hogy a zárda hónapokon keresztül csendes falai szokatlanul élénkekké válnak, hogy megnyilnak a nagy kapuk, az épen nem nagy számu közönség odatödul, hogy egy-két óra alatt végig-hallgassa azt, a mire azok a fehérruhás lánykák hónapokon keresztül oly kitartó vasszorgalommal készülődtek, a mit szívükben lelkük legszentebb rejtekében oltárként építettek.

Mit törődik a világ a liliumokkal, mikor pénzért ad és vesz liliumokat?

Pedig a ki törődik a családi élet jövődjével, békéjével, tisztaságával, annak nem lehet érdektelen, hogy vallásosan, vagy vallás nélkül nevelik-e ifjainkat, leányainkat?

Mi a vallásos nevelés? Fehér hóvirág, a mely a fagyos környezetből remélve, bizva bontogtja ki szirmait s álmodik a bekövetkezendő tavaszról, a virágokkal, tiszta, üde levelekkel és virágszirmokkal bővelkedő tavaszról. Vallásos nevelés által emeljük fel az ifjúságot s oltjuk beléje az igazi szépné, a szentnek és legisztábbnak gyakorlati szeretetét. Ez által lesznek telve azok a szép lelkek fényvel és tisztelemmel, a mely nem vakít, nem perzsel, hanem fölvilágosít és megtisztít; hogy mikor a világ legágyabb szírné hangokon szól hozzá, a mikor remekel csábító üzenetben: akkor találja magát szemben a tüzes karddal, a mely elutasítja a bűnt a tisztaság kertjének kapujából.

Ha az ifjunak erkölcsösnek kell lennie, a leány angyali legyen. S hogy ilyen legyen, oda kell állítani az oltár mellé, hogy onnan erőt és újra meg újra lelkesedést merítsen. S ezt a szellemet bele kell lehelniök a családba, a társadalomba. Kell, hogy urnói legyenek a társadalomnak,

s a mi törvény az ő körükben, szokássá válják, az erkölcs illemmé, az eszményi kellemé változzék. A férfi paragrafusokat, törvényt alkot, a nő leheljen ezekben a hideg szavakba lelket és melegítő szellemet.

A napokban egy úriember volt nálunk és egy újságból kivágott hírt hozott, a mely a modern Babylonnak, Párisnak erkölcsi süllyedéséről tett tanúságot, s épen egy nagyon is korán elbukott leánynak a sorsát írta le arcpirító módon. A másik hír pedig elmondta, hogy Pesten olyan képeket szedtek el a gyermekektől, a melyeknek láttára a huszárkáplár is pironkodik. Megdöbben az ember ennek a bozassó erkölcsi süllyedésnek láttára. A szüiök ijedten kapkodnak és rémülődöznek, hogy mihez fogjanak féltett drága kincstik megmentésére?

De hát honnan vegyék az erőt az ellenállításra, mikor itt künn minden vállvetve törekszik a megrontásukon? Színházakban, irodalomban, hírlapokban a művészt és ismeretterjesztést ürygye alatt a kerítő rejtőzik, virágok közt az undok kigyó piszkolja be a gyanutlan lelket.

Elnéztem azokat az ártatlan, tiszta lelkeket, a kik még egy külön ideális világban élnek, a kiknek szívéhez nem tudott odaferközni a salak, a bűn el-lakja. Ne bántsátok őket, ne avatkozzatok avatatlan kézzel az ő szép, üde világukba, mert azt kell hinnem, hogy nincs szívetek, hogy rosszlelkűek, hogy kajánok vagytok, a kik azért gyűlölték másban a jót, mert ti már rég elvesztettétek.

Míntha egy darab menyország szállott volna le közénk, a mikor csütörtökön este azt a kedves szép darabot eljászani láttuk. Középen egy sziklatömb állott, melyre a pápai aranyos tiarát illesztették. A tiara mellett jobbról és balról egy-egy babaarc nézett le; kezükben a joggal és kulcsokkal, a szikla tövével egy harmadik leányka naiv csodálkozással bámulta azt a tündéri jelenetet, a mi körülöttük lefolyt. A szikla körül hét ifju leány (Kovács Sári, Marschall Ilona, Szabó Mária, Pichler Anna, Beretzky Anna, Flits Emi-

lia, Juhász Mariska) a hét szentséget személyesítette, a nyolcadik: Hunnia (Kardos Mariska) Magyarországot nevében aposztrófálta őket s így kapcsolta össze a hit és hazaszeretet magasztos eszményeit. Az előadás énekekkel váltakozott, a melyek mindannyian dicsérték a szakavatott mestertnek, Vida Dezsőnek művészi tudását.

Nem vállalkozunk a részletes bírálásra, hiszen azt csak látva lehetett élvezni, a róla készített rajz csak a való szép értékéből vonna le. Az előadás általában és egyenkint kitűnően folyt le. Magát a darabot azonban némileg kifogásoljuk, a mennyiben az előadóknak felfogásához mérten kissé magasan találjuk, sőt — a mint tapasztaltuk — még a művelt hallgató lelkét is fárasztotta. Szeretnők, ha általában közvetlenebbek, alkalmazottabbak — mondjuk, talán praktikusabbak volnának az előadásra kiválasztott darabok.

A szindarabot megelőzőleg Kovács Vilma Vida Dezsővel jubileumi nyitányt játszott zongorán, utána pedig Kaltenecker Ilona művészi játékában gyönyörködtünk.

Utolsó pontnak Kálmán Károly Leo Hymnusát adta elő egy sereg lányka. Körülbelül mindannyian egyformák voltak, csak a koszorú végén volt egy parányi csöppesség, egy édes kis baba, a kit az óvoda játékszerei közül hoztak a fényes terembe. Fölválta mindegyik köszönetet mond a szent Atya jubileuma alkalmából s így a legkisebbre, a kis Lauschman Mártára került a sor, a ki aztán ilyen formán adott kifejezést jókívánatainak?

— Én még picike vagyok, nem adhatok egyebet, mint egy puszit.

Szinte végigzúgott az a kedves meglepetés nyomán fakadt öröm a közönség sorában, a mely a parányi baba szavai után szárnyrakelt.

Dr. Városey Gyula megyés püspök szintén örömmel hozta meg az elismerés szép szavait, buzdítva a gyermekeket arra, hogy az egyházhoz és annak földi fejéhez mindig odaadó szeretettel ragaszkodjanak.

Csipeki Pépének hitták ezt a hölgyet, aki az emberi fajzat nemes ideáljának megtestesülését látta a szigorú, vékony orvosban. Így kerekedett aztán egy olyan viszony, a mit a természet vétkes pajzánossággal szokott szövögetni addig-addig, míg össze nem bogozza a fiatalokat, hogy lakzi lesz belőle. Azok a csacsi fiatalok meg azt hiszik, hogy szerelm az az érzés, amivel a természet csiklandozza a boldogságra hajló fantáziájukat; sóhajtoznak, álmodoznak és szépen lassan bele-sétálnak a rózsákkal ágyazott verembe, ahol aztán — ki előbb, ki utóbb — későn hallják már meg a család természet gúnyos hatását. Hah-hah! A család, a szédelgő! Mert a szenvedélyes szerelmem nem egyéb belső örületnél: virág, sóhaj, költemény és tekintet ha kemény ostromra egyesülnek, legyűrnek lassankint a legerősebb szellemet is.

Pépit kissé elhanyagolta ugyan a természet, de hát ha az ember 18 éves, sajátos módon találkozik legalább egy, aki — a jó ég tudja miképpen — arra a gondolatra jön, hogy éppen ez volna az ő számára rendelve. Durva kezei, vastag bőre elárukták, hogy nem valami előkelő családból származott. Pépi csalásból élt, a mit úgy kell értelmezni, hogy művirágokat készített, melyek azonban senkit sem vezettek félre. Ezenkívül siket és vak anyjával közösen vezette a háztartást. Vasárnap volt. Férczet éppen ebédhez hitták. Mikor a lakásajtón belépett, Pépi a konyhában volt; itt látta őt először. Ezután a lakoszobába ment. Az asztalon pávaszkodott Pépi nagy fehér-bóbítás kalapja. Elgondolkozva vette szemügyre dr. Fércz a kalapot, szórakozottan nyult utána, miközben közeljé, mely a kabátujján belül rejtett zsírnorra volt akasztva, visszahúzódott és a csupaszon maradt vékony, vörös színű csukló

élénk ellentétet képezett a kalaptól üde, fehér színével. Elmosolyogta magát és így szólt a kalaphoz: — Mit gondolsz, vajjon kinek a kezébe kerülés legutóljára? Az öszeresre biztos számíthatsz, az meg terád. Ezt a sorsot el nem kerülő a divatcikk, bármi új, bármi modern legyen is. — Pépi belépett a szobába. A puhagalléros konyhakötényét letette odakünn és most olyan volt, mint egy kopasz nyaku csirke. Mindketten az ablakfülkébe állottak. Ez a hely már csak azért is volt jó az orvosnak, mivel állandó karbol-illattal volt telítve a ruhája. — A napokban igen gyakran gondoltam magára, Pépi — így szólt a leányhoz — higgye el mégis csak nevétséges, hogy maga sem egyéb husevő ragadozó-állatnál, dacára minden csipkének, szalagnak és fátyolnak. — A leány szórakozottan mosolygott. — Természetes, — folytatta dr. Fércz — mi egyebek is vagyunk, mint két lábú, combos, tollatlan állatok, amint Plató mondja, az öngyilkosság flebile beneficiumával. — No maga ugyan soh' sem fog megváltozni — szólalt meg Pépi a gyengéd, duzzogó szemrehányás hangján. Dr. Fércz éppen jó kedvében volt, tréfálni próbált: — de mégis — így szólt — annyira változunk, hogy négy héten belül teljesen új anyagok az alkatrészeink. Ez a híres anyagcsere, melyhez havonta nehezebb táplálék kell, mint saját testünk sulya. A leány el-kacagta magát, mert ez a tény nagyon meglepte. — Kegyed kacag — így szólt dr. Fércz — nem neheztelek érte, mert a nevetés a gyomor — nem arizmoknak kellemes konvulziója, én azonban eddig csak tényeket mondtam. Azt is megmondhatom, hogy kegyed például huszonegy óra alatt 9000 liter, avagy 360 köbláb levegőt szí a tüdejébe és bocsát ismét ki; ez egy közép nagyságu szoba általános köb tartalma. Ez évente 3.285,000 literre

rúg, tizenyolc év alatt 59.130,000 literre. — (A doktor mindezeket meglepő gyorsasággal számított ki a közeljén.) — Ez a levegő. Most figyeljen csak ide, Pépi. Kegyed tizenyolc esztendő. A szoptatás befejezte óta (Pépi a körme hegyéig pirult el) naponta körülbelül fél kiló hust fogyasztott el átlag; ez eddig körülbelül 3000 kiló hust; számitsunk ehhez 2500 kiló pulutkát, 1200 kiló kenyert, 1300 kiló babot és több ilyenféle fözeléket, 65 hektoliter vizet. . . . Pépi föluggrott és csókkal zárta el a doktor beszédes ajkait.

A kedélyes doktornak azonban annyira tetszik az ő kedvenc, zseniális regényének objektív-vitása, hogy hű akart lenni a regény végéhez, a mely így hangzik:

— Igen — így kiáltott föl az orvos, a grófné mindkét kezét megragadva, miközben erősen a szemébe nézett — egyesüljünk egy közös életre!

— Mit nevez ön közös életnek — sipogta a grófné.

— Az egyének az elődök ellen kifejtett elkeseredett, megsemmisítő harcát! — kiáltott föl a doktor, miközben a jól táplált masamód-kisasszonyt sovány keblére ölelte.

Hogy többi irótársamnak némiképpen — legalább ez intéssel — hasznára legyenek, megjegyzem, hogy e híres regényirón sötétkék malaclopó kabát, sárga, de foltos nadrág, keskeny, magas, harapott szélű nemezkalap (Knaзовiczkytól való) hetvenkedett.

Idégenből szabadon: **Szülöcsy Ferenc.**

ÜJ-DONSÁGOK.

— **Szent Péter és Pál apostolfejedelmek ünnepén, hólnap délelőtt 9 órákor a székesegyházban a szent misét Dr. Városvy Gyula megyés püspök mutatja be az egek Gyulák, a szent mise után az ünnepi szent beszédet pedig Kéri Ferenc karkaplán tartja.**

— **Az Isten úja.** Az angol király küzd súlyos betegségével a kórágyon. Ott ragyogtak előtte a világ legdúsabb országainak, a legnagyobb birodalmak koronái. Koronás fejedelmek követi fényes kísérekkel gyűltek köréje, hogy az egész világra kihasson az angol nemzetnek dicsősége s a nép, az Istenada nép, lázas izgatótsággal leste a készülődés nagyszerű pompáját. A derült égből pedig villám csapott le hirtelen, s gyászba borította a reménykedő nemzetet. Lám, milyen csodálatosak az Isten utjai. Ha valaha, úgy itt teljesült be a nagy igazság: *Ember tervez, Isten végez!* Edvárd király egyike volt azoknak, kik az Isten országát ezen a földön teljesen rombadönteni akarták. A szabadsómvisségnek a mely — ha nem is bevallott, de tényleges céljaként az Isten eszméjének kiirtását tűzte ki — Eduárd király egyik nagymestere volt. Vezér a pusztában ott, a hol ő egykor uralkodni akart. Most a lépcső utolsó fokán mutatta meg a nála mérhetetlenül nagyobb hatalmasság, hogy miként a por a szélvész előtt, úgy enyészünk el az ő szeméi előtt.

A másik képet a martinique-i sziget irtózatos pusztulásából vettük. A minap egy tárca jelent meg lapunk hasábjain, a melyben egy szemtanu írja le a Saint-Pierre-ben tett irtózatot tapasztalatait. Leírta azt a háborzongató istentelenséget, a melyet a szerencsétlen város lakosága üzött. Ha valaki elvesztette az Istenben való hitét, mint szerencsétlent sajnálni lehet, de mekkora gonoszság kell ahhoz, hogy valaki a saját nyomorúsága mellett más lelki kincsének a megrablását tekintsi szörakozásul, ha gyönyört talál abban, midőn a vallásos ember kegyelele tárgyait a sárba rángatja.

Az istállóba Krisztussal.

A szemétdombra a szent Szűzzel. Ilyen énekeket szoktak orditozni utcahosszat.

Most újabb adatokat írnak.

Nagypénteken a saint-pierriek fölfeszítettek egy disznót. Husvét vasárnap körülhordoztak egy elevent, hogy ezzel hívó embertársaik szívének keserűséget okozhassanak. Elkobozták a templomokból az Oltárszentséget és a lovak szájába rakták. A francia hatóság mit törődött az ilyen apróságokkal, hiszen csak a vallásos emberek lelkinyugalmát bontogatták, — ezt pedig a párisi kormány is sokszor megteszi egyéb kiadásban. Ugyanazt a szentségtörő komédiát akarták Áldozó-csütörtökön megismételni. De szerdán — tehát egy nappal előbb megdördültek a Mont-Pelé aknái és kénköves tüzeső hullott alá a modern Szodomára, a mely azt a szomszéd városokkal együtt fenekestől felforgatta. Az életben maradtak sarnak és bűnbánólag verik a mellüket. Ki ne gondolna ilyenkor a Isten ujjára?!

— **Felekezeti türelom.** Kálvinista testvéreink felekezeti türelméről szomorú bizonyítékot nyújt az az eset, mely Inotán a napokban megtörtént. *Kovács Zsuzsanna* ottani lakos, ev. ref. hajadon legjobb meggyőződését követve holnap a csóri kath. templomban hitvallást tesz, mert a róm. kath. anyaszentegyház kebelébe tér. *Nagy Gyula* inotai kálvinista notáriusnak ez sehogy sem tetszik, jónak látta tehát hivatalos állásában a hitterítő szerepére vállalkozni. Térítő-társa is akadt *Lóránt István* bíró szeméjében, a kivel aztán együtt a leányt, sőt katolikus lakásadóóját is a községházára citálták, a hol a jegyző úr e szavakkal fogadta a leányt:

— Hát maga megbolondult?!

Hogy pedig a bíró úr is szerepeljen, kijelentette, hogy ha a községből el nem távozik a leány, eltoloncoltatja. A lakásadóé sem maradt fenyegetés nélkül, mert a községi bíró úr imigyen rémítette:

— Tudjuk, hogy maga vette rá az áttérésre, majd meglakol érte!

Egyelőre csak a tényállást adjuk közre, gondunk lesz azonban a dologra s fölébe sűgjük az illetékes főhatóságnak, hogy a hivatalos hatalommal így visszaélni a jegyzői avagy bírói székben nem szabad. Kik szenvednek felekezeti túrelmetlenségben?

— **Ünnep Etyeken.** Nagy örömet keltett az egyházmegyében mindenütt *Magdics István* esperes-plebánosnak kanonokká való kinevezése, és a gratulációk, sürgönyök, levelek özönével érkeznek a kitüntetethez. De az örömből legnagyobb részét veszi Etyek községe, hol az ünnepelt egy évtizednél tovább teljesítette apostoli buzgósággal nehéz lelkipásztori hivatását. Öszinte a jó hívek öröme, öszinte jó kívánatuk és minden ember, minden egytel minden testület sietve mutatja be hódolatát. Így e hó 20-án a bicskei papok, e hó 28-án az ünnepelt szívéhez legközelebb áll a katolikus tanítók, kik *Róth József* főtanító vezetése alatt tisztelegtek. A tisztelgő beszéde szívhez szóló válaszként azt hangoztatta az ünnepelt, hogy *Ó Fesége* legmagasabb kegyének, a főpásztori püspöki jóindulatnak minden jelt köszönő hódolattal kell fogadnunk és némi viszonzásul arra kéri munkatársait: Dolgozzunk az egyház és hazá javán, ápoljuk és ültessük tovább az egyház és hazá üdvén; legyenek hűek, a legelső magyar emherhez: a királyhoz és a főpásztorukhoz. Ez a tisztelgő sorozatnak csak első jele. Ad multos annos!

— **A realiták táncmulatása.** Revicky Gyula azt mondja egyik versében: „Bűbajos álom, édes emlék száll át merengő lelkeim...” Nem tudom, miért, de ennek a mondásnak a hatása alatt voltam egész este. Az előtem üdén, kedvesen tovalibbenő párok bájos forgataga annyira elszédített, hogy magam is beállottam közbük — ugrálni. Pedig éreztem, soha inkább, mint ma, hogy biz öregszik a legény. Az én időmben még a Rózsás-kertben tartottuk a majálst, amelyet hangverseny helyett tomavizsga előzött meg. A versenyről aztán piruló arccal, dobogó szívvel vonultunk át azon a picinyke oldalaján a kertbe táncolni. Mintha ebben több lett volna a poézis. De jobb így, elegánsabb is. Ami meg a tánctermet illeti, nem tudunk jobbat elképzelni ennél a magas boltozatú, sima padlóju hatalmas tornateremnél. A hangverseny természetesen szépen sikerült. Meg voltak rá a kedvező feltételek. *Frycsaj* Richard karmesternek művészi ízlése, izmos zenei talentuma az egész város közönsége előtt ismeretes. Ő vezette a zenekart, ő tanította be az énekkart is. *Tomu Béla* remek hegedűjátékával meglepte, elragadta a hallgatóságot, pedig jól tudtuk, hogy sokat várhatunk tőle. Méltán sorakozik hozzájuk harmadiknak dr. *Lóvy Károlyné* urnó, aki lendületes játékkal, könnyed, elegáns fölfogással már régen fölülemelkedett a műkedvelők zentíjén.

A kitünően sikerült estély, a melyet a megyés püspök *Ó Méltósága* is kitüntetett megjelölésével, a város közönségének színe-javát vonzotta a realiskola falai közé.

— **Halálos lövés.** Három nap óta van miről beszélni Polgárdi község lakóinak. A szerencsétlen Baracsi holt teteme körül megindul a mende-mondák hosszú sorozata s a részvét a kenyérkereső nélküli maradt család felé irányul, hol egy özvegyasszony hét árójával siratja a kenyérkereső édesapát. Újabb értesülésünk szerint *Bajcsi* erdőőr épen nem kényszerhelyzetben használta löfegyverét. Szerdán délután, mint már megírtuk, szokásos körútján ahhoz a berekhez ért, a hol az aratók ruháikat s élelmiszereiket helyezték el. A fára akasztott tarisznyák egyikét *Bajcsi* magához vette, mire Baracsi a fával és bátyjával utána ment s kérte vissza az eldobott tarisznyát. Már-már 8—10 lépésre beérték a siető erdőrt, mire ez megfordult, vällhoz emelte fegyverét s a következő pillanatban Baracsi holtan rogyott össze. A gyilkos erdőört még aznap letartóztatták saját lakásán. *Tömör* vizsgálóbíró a törvényszéki orvossal kiszállt csütörtökön a helyszínére, a hullát felboncoltatta s megállapított, hogy a halál a lövedéknek a testbe hatolása után néhány

perc múlva bekövetkezett. Az ügy már a legközelebbi esküdőzéki tárgyalások alkalmával tárgyalatni fog.

Megemlítjük, hogy az árván maradt családot Battyányi grófnó még a borzalmas eset napján felkereste, vizsgálatla, segélyben részesítette a kétségbeesett özvegyet, sőt megígérte, hogy később sem fog róluk megfeledkezni. A temetési költségeket is a nemesszivű urnó fedezte.

— **Meghívó a moóri kath. kör által f. hó hó 29-én rendezendő pápai jubileumra és az új helyiség megnyitására.** Sorrend: Reggel 8 órákor gyülekezés az új helyiségben („Bárány” vendéglőben), utána felvonulás az alsó templomba. hol szent beszéd és ünnepélyes szent mise tartatik. A szent mise után történik a pápához küldendő üdvözlő iv aláírása. Este 6 órákor a Körben ünnepi beszéd, szavalat, ének és zene lesz. 8 órákor társasvacsera. A tagok kéretnek, hogy vendégeikkel együtt az ünnepélyen minél számosabban jelenjenek meg *A választmány*.

— **Toman Imréné temetése.** Tegnap délután temették el nagy részvét mellett az élte virágában elhunyt fiatal asszonyt. Már tegnap egész nap tömegesen keresték fel a Kigyó-utcai gyászházat, hogy bucsut vegyenek a kedves halottól Midőn pedig elérkezett a temetési szertartás órája, ismerősök s jó barátok töltötték be a gyászház nagy udvarát, sőt az utca sem maradt résztvevő közönség nélkül. A tetemet a „Kath legényegylet” tagjai vitték ki a temetőbe. Mindnyájan osztoztunk a család fájdalomában, mely a veszteség nyomában kélt, s melyet a sok korszoru közlített fejezett ki leginkább a férj s a kis árva bucsuszavával:

Isten veled Gízám Imre.
Mamámnak Imruska

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonaim, jábarátaim és ismerőseim, kik Istenben boldogult drága jó hitvesem elhunytja és temetése alkalmával részvétüknek bármely alakban kifejezést adtak és ezáltal a súlyos csapás fölött milyen érzett fájdalmamat enyhíteni iparkodtak, ezuton is fogadják hálás köszönetemet. Székesfejérvárott, 1902. június 28. *Toman Imre*.

— **Új keresztény szövetséget.** Mint értesülünk, Ráckeresztur község is megértve az egyesületi élet nagy fontosságát és abban a keresztény jellegnek az erejét, a község ügybuzgó plebánosának *Keresztes Györgynek* lelkes fáradozása folytán — keresztény szövetséget alkotott, melyet a napokban jelentettek be a helybeli kir. törvényszéknél.

— **Esküvő.** Diszes, kedves frigykötés ment végbe f. hó 25-én délután Ráckeresztur szép fether-virágos templomában. *Rácz* Antal göblőjárasi tanító esküdött örök hűséget *Kocsí-Majrc* Gyula r. keresztény főtanító szép és kedves nevelőtanítójának, *Horráth* Mariskának. Az egyházi szertartást *Keresztes György* plebános tartotta, meghatározó beszédet intézvén az ifju párhoz. A nász-nagyit tisztelt pedig *Brúly* Sándor fővárosi igazgató és *Kornis* István községi jegyző viselték. A szertartást a nevelő-apa házánál gazdag és kedélyes nászslakoma, majd hajnalig tartó tánc követte. Mi is sok boldogságot kívánunk az ifju párnak!

— **Az osztrák-magyar bank osztalék.** Fővárosi tudósítónk telefonjelentése szerint az üzletmenet és pénzüc az egész országban oly gyenge, hogy az osztrák-magyar bank nem lesz képes a szokásos 2 százalékos dividendát a részvényeseknek kifizetni a félév végén. A dolog ugyan ezideig még nem bevégzett tény, de a jövő hét csütörtökön összehívandó tanácsülés oly értelemben fog dönteni, hogy az osztalékot ezuttal 1 és fél százalékra szállítja le. Megjegyzendő, hogy az osztalék leszállítása a bank történetében páratlanul áll, s az első eset, hogy 2 százaléknál kisebb az osztalék — élő bizonyosság a silány gazdasági életre.

Uj. H. J. Helyben. Kérésének, hogy beküldött verseit beszerkesszük, egyelőre még itt tesszünk eleget. Minden jó kis fiu dicséretet érdemel, ha a jó Istent oly hiven szereti, mint ön s oly igaz magyar szívvvel ragaszkodik az első magyar emberhez, a királyhoz. Szolgáljon ez buzdításul, hogy a jövődőben is erősítse és táplálja szívében ezt a kis nagy érzelmet. Csak tanuljon és olvasson szorgalmasan szép verseket is és akkor rövid idő múlva meg fogjuk érni, hogy még ennél is szebbeket fog írni. Egyebekben jó mulatást a szállóban!

A jó Isten.

Állatra, emberre,
Árvára s mindenre,
A jó Isten gondot visel
S elhalmozza kegyelmivel.

Ezért szeressük,
Ezért imádjuk
S minden bajainkban
Hozzá imádkozunk.

A jókat megjutalmazza,
A gonoszokat megbünteti,
Mert ő csak a tiszta szívű
És jó embert szereti.

Egyszóval ő a mi szeretett
Gondviselő Atyánk,
Ki minden bajban és jóban,
Gondot visel reánk.

I. Ferencz József.

Az egész nemzet azt kiáltja:
Eljen magyarok királya!
Es ki Magyarország feje?
Dicsőséges tejedelme?
Es ki e hatalmas király?
Ily sokáig uralkodó?
Melyek közül minden egy év
E hazának megnyugtató.
Ez az ember Ferencz József
Hazánk koronás királya;
Kivánja az egész nemzet,
Hogy: a jó Isten megáldja.

Uj. Hankiss János,
IV. el. oszt. tanuló.

Templomfestő,
Szobafestő,
Cimfestő,
Mázoló.
Aranyozó.

KALÓCZY GYULA

Basa-u. 4. sz. (Számmer-nyomdával szemben)

Megrendelések
legutányosabban
fogadtatnak el.
Pontos kiszolgálás.

TÖGL és SZLANYINKA

Sz.-Fejérvár, Szt.-Imre-utca 1. sz.

Ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből, ugyszintén elegáns és divatos szabású öltönyök elkészítését a lehető legmérsékeltbb árak mellett.

Tisztelettel
TÖGL és SZLANYINKA.

Önborotválkozóknak!

A legjobb és leghirebb önborotváló szer a

==SATON.==

Egyszeri bekenés után oly lágy lesz a szakál, hogy a legrosszabb borotva is veszélytelenül és tisztán veszi le!

Egy doboz ára:

200-szori használatra K. 1.20

Illatszerek, bajuszpedrök, bajuszkötők már 10 krajcártól kaphatók.

Mindennemű hajmunkák elfogadtatnak

HOLLÓSY FERENC fodrász

üzletében, Kossuth-utca 9 szám.

A csákvári piactéren
levő uradalmi

boltosház

1903. január 1-től kezdve

3-6 évre

bérbeadatik.

Bővebb felvilágosítást
az urad. főtiszttség ad,
hova az ajánlatok is küldendők.

Csákvár, 1902. június hó

Az urad. főtiszttség.

Új üzlet!

Van szerencsénk a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy Bécsi I. Rotherturmstr. 19., I. Goltschmidgasse 7., I. Bauernmarkt 13., VI. Mariahilferstr. 1. számú üzleteinknek egy fióküzletét, Székesfehérvárott, ideiglenesen nádor-utca 1. szám alatt meg fogjuk nyitni. Ezen fiók-üzlet alapításnál nem vezérelt bennünket semmiféle nyereszkesedési vágy, hanem kizárólag cégünk egyik társtagjának:

HERZ REZSŐ

úrnak, határozott kívánsága, hogy abban a városban, ahol neki annyi kedves ismerősei vannak és melyhez őt oly kellemes mult fűzi, ha már a sors úgy rendelte, hogy személyesen ott nem lehet, legalább képviselve legyen.

Arra kérjük tehát úgy a székesfejérvári, mint a vidéki hölgyeket, hogy tájékozás céljából ottani képviselőnket felkeresni méltóztassanak, az ottani szép választéku raktárt megtekinteni és bármi áru szükséglet beálltával cégünket bizalmával megtisztelni sziveskedjenek.

Cégünk beltagja Herz Rezső úr előre is biztosítja az általa igen nagyra becsült székesfejérvári és vidéki hölgyeket, hogy úgy a bevásárlásnál, mint megrendeléseiknél jól ismerve azon város és vidéke tisztelt vevőinek izlését, oly előnyöket fog nyújtani, a mire, tekintve az oly óriási bécsi raktárakat, más kereskedő nem képes. Igen kérjük erről fióküzletünk vezetőjénél. *Gouldstein* Iridornál meggyőződést szerezni és maradunk kiváló tisztelettel

HERZ R. és TÁRSA
bécsi fióküzlete Székesfehérvár, Nádor-u. 1.

SZÁMMER KÁLMÁN
jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA
szabadkézből eladó

mentül előbb!